

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

IVRIS CANONICI|| SEV PONTIFICII|| PARTITIONES,||

Grégoire, Pierre

[Frankfurt], 1595

VD16 G 2996

8 De deposito.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63677)

SCHOLIA,

- a Paulus in l. interdictum, 14. de precario. eum qui emit, 14. §. is qui precario, de fur. lib. 47. P. tit. 2.
- b l. in rebus, 4. §. 1. & l. 2. §. fin. l. possideri, 3. §. ex contrario, & l. & habet 15. §. eum qui, de precar. Pandectis.
- c Pomponius. in l. quamvis ancillam, 10. de precar. Idque iure accessionis, ut accidit etiam in commodato. l. eum qui, §. non solum, de furt. P. l. si ut certo, §. usque adeo. commo. P. l. 1. §. qua depositis, deposit. in Pandect.
- d in l. 2. ait prator, §. 1. & l. & habet, 15. & l. cum precario, de precar. P. capit. final. de precar.
- e Et hoc interdictum est restitutorium. l. 2. interdictum, 14. de precar. P. l. 2. C. eod. titul. quando simpliciter res precario data est.
- f l. 2. & l. duo, 19. §. fin. de precar. P. quando videlicet pactum de reddendo interuenit. gloss. ad dictam l. interdictum, nam tum cum de re restituenda cautum est, interdictum non datur, dicta l. & habet, §. cum quis, de precar. P. sed hac est civilis actio.
- g ca. clericus, quilibet, 11. & seq. si episcopus, 16. qua. 3. ca. sepe fit, 72. 10. qua. 2. neque etiam prescribit generaliter, qui alieno nomine possidet, capit. si diligenti. de prescriptio. l. nec creditores. 3. de pignora. actio. l. male agitur de prescrip. 30. vel 40. annor. l. non solum. §. qui pignori. de usura Pan. Sicut nec usufructuarius, usufructuarius per quas personas nob. acquir. apud Iusti.
- h l. questum, 8. §. fin. de precar. Pan.
- i l. cum precario, 12. de precar. Pand.
- k dicta. l. questum, §. illud annotatur. de prec. Pandect. ubi & ratio, & in l. contractus, 24. de regul. iur. Pand.
- l Vide caput finale de precariis.
- m dicto c. fin. de preca. & l. cum precario, 12. §. precarii, & l. questum §. quod a Titio, de precario. nisi concessio fiat a domino quando voluerit: nam tunc morte eum, ut ex-

- A stincta voluntate, renocatur precarium l. 4. loca. Pan. c. si gratiosa, 5. de rescrip. in Sex.
- n l. in rebus, 4. §. si. de precar. P. sic fit tacite renouatio locationis tempore elapso, patiente domino veluti reconducente post tempus, l. item quaritur, §. si. & l. qui ad certum locati, P.
- o l. sed si manente, 5. de precar. P.
- p l. certe si interim, 6. de precar. P.
- q dict. cap. si. de precar. & dicta. l. questum, §. quod a Titio, de precar. P.

DE DEPOSITO.

TITVLVS VIII.

CAPVT I.

Continuatio & finitio depositi.

Depositum, a ex contractibus qui re contrahuntur est. b Depositum vero diffinietur, quod custodiae causa apud aliquem gratuito positum, c & commendatum est, d

SCHOLIA.

- a tractatur de deposito. lib. 3. decretalium, tit. 16. de deposito. Et lib. 16. Pand. tit. 3. & lib. 5. C. tit. 34. nouell. 88. apud Iulium Paulum, lib. 2. receptarum sen. ti. 4. & 12. in Ecloga Basilicorum, lib. 13. tit. 2. apud nos lib. 2. 3. Syntag. iuris vniuersi cap. 2. Affinis sequestratio, de qua titulo, de sequestratione possessionis vel fructuum libr. 2. decretal. tit. 18. & lib. 2. tit. 6. in clementinis, & de prohibita sequestra pecunia libro 4. C. & sparsim in titulo depositi, ut liquebit postea. Est & titulus nouell. 88. Iustiniani, de deposito & denuntiationibus inquilinorum & de suspendenda administratione.
- b §. praterea, quib. mod. re contrah. obliga. apud Iustinia. l. 1. §. is quoque de actioni. Pand.
- c colligitur ex l. 1. cum suis §§. & l. Lucius, 24. de posit. Pandect.

d commendare & deponere interdum pro eodem. l. commendare, de verborum significatione. canone 14. ne quis arbitretur, 22. questio. 2. commendatio in deposito, vel expresse fit, quando fidei depositarii commendatur nominatim res deposita. Et tacere, delata re & recepta per depositarium.

CAPVT. II.

- 1 De triplici specie depositi. Depositum
- 2 Sequestrum.
- 3 Sponsio. 4 Et.

Depositum triplex, † proprie depositum, sequestrum, & sponsio. Depositum proprie, quando vnus, duo vel plures rem, quæ est sine controuersia, deponit.

Sequestrum † quando res controuersæ penes aliquem commendantur. *a*

Sponsio, † quando pro controuersia, non res ipsa controuersa, sed aliud deponitur. *b*

Rursum † sequestratio vel voluntaria est, vel iudicialis & necessaria, *c* voluntaria, consentientibus vtrisque contendentibus in iudicio, vel extra iudicium fit. *d* Iudicialis, quæ fit etiam inuitis ipsis litigantibus. *e*

SCHOLIA.

a l. licet, 16. l. proprie, 7. §. proprie, deposit. l. sequester, 109. de verbor. significat. & unde dicatur sequester ibi docetur. & apud Gellium, lib. 10. cap. 10. vnde c. examinata, 12. & ibi glossam, & Panormita. de iudiciis. Sic legimus ponere in deposito, pro sequestrato. in l. ab executione §. quorum appellatio. non recipra. lib. 7. C. tit. 66.

b vi apud Virgil. ecloga 3. Dametas ait.

De grege non ausim quicquam deponere tecum.

& in l. 3. de alea lusu & aleatoribus. libr. 10. P. tit. 5. fiebat & sponsio pro litibus ex edicto Caligula. Sueton. in Caligula. c. 40. & olim etiam pro interdictis.

c Archidiaconus ad c. quia res, 11. q. 1. Ioannes

A monachus, Ioan. Andr. ad c. locupletari, de reg. iur. in Sex. Bald. ad ca. 1. de sequestrat. posse. Bald. & Salycet. ad l. vnicam, de prohib. sequestra. pecunia. C.

d vt in exemplo leg. interesse, de acqui. rer. domi. l. cetera, 4. §. fin. & l. si que sint cautiones, §. famil. hercis cum. P. l. si. de fidei instrum. in P. l. acceptum. C. de usur.

e l. aequissimum, de usufruct. cum similib.

CAP. III.

- B 1 Quares deponantur.
- 2 Et sequestrantur.

Deponi possunt res mobiles, † vt equus, *a* nummi *b* in sacculo obsignati *c* & non obsignati, ea lege, vt tot & tales reddat depositarius. *d* Deponuntur & res in cista signata, *e* vel in arca clausæ, cum instrumentis. *f* Item tabulæ testamēti, *g* homo, *h* ornamenta, *i* sit & sequestratio in dubio litis euentu, de rebus mobilibus, *k* & immobilibus, vt de Ecclesia, *l* & aliis prædiis; *m* verum tamen raro sequestratio permittitur, quia dubia existente lite, ab executione incipere, & priuare possessorem re sua, satis iniquum visum est. *n*

Nisi possessor contra se lata sententia, ab ea appellauerit, *o* Et interim pendente appellatione timeatur de fructuum dilapidatione, seu consumptione facienda a possessore, maxime si non est soluendo, *p* vel si appelletur ab exsecutore. *q* Quare & pendente lite inter maritum & vxorem, si mulier propter capitale odiū mariti, non possit e iure concedi, ea honestæ cuidam mulieri interim cōmittitur in loco certo, in quo vxori maritus vel eius proximi non possint vllam iniuriā inferre. *r* Quemad-

Emodum etiam, si de validitate matrimonii contendatur, sponsa, interim ea, donec cognitum fuerit, ne corrumpatur, illicitè sequestratur. *s* In odiū quoq; contumacis res litigiosa sequestratur; *t* vel si iudex ob temeritatem litigantium vereatur, ne ad arma perueniatur ob rei possessionē, eam sequestrabit. *v* Non sequestrabitur tamen benefici-

beneficium, si de eo moueatur controuer-
sia ei, qui possederit per triennium. x

S C H O L I A.

- a l. 1. §. qua depositis, depof.
 b ca. 1. de deposito. l. nummi, de in litem iur.
 deponitur & aurū & alia res. l. 1. de depof.
 nouel. 88. l. 4. 7. 8. C. de depof. & pōdus au-
 ri vel argenti. in l. fi. C. eo. tit.
 c l. si sacculum. de poss. P.
 d l. die sponsaliorum. §. fi. depositi. P.
 e l. 1. §. fi. cista, depof. P.
 f l. publica, depof. P. deponuntur & ipsa in-
 strumenta, l. propter instrumenta 5. & se-
 quen. C. de depof.
 g l. locum, §. si tabula, de tabul. exhibend. Sic
 testamentum suum apud vestales deposuit
 Augustus. Sueton. in August. c. fi. & Iulius
 Caesar, Suetonius in eod. c. 88.
 h l. si hominē depositum, 37. l. 1. §. si quis ser-
 num depof. P.
 i l. 1. depof. P.
 k si cui sit sequestratio fructuū. in c. 1. & 2.
 & toto tit. de sequest. possessionis & fructuū.
 lib. 2. tit. 17. can. 26. quoties post, 2. q. 6. &
 aliarum rerum. in l. si fideiusfor 7. §. fi. qui
 satisfdar. cog. a. lib. 2. P. tit. 8. instrum. ut di-
 ctū & l. cetera. 4. §. fi. & l. seq. fam. ercif. P.
 l c. examinata, 15 de iud. lib. 2. P. tit. 1. ita,
 si contra possessorem non triennalem bene-
 ficium sententia lata fuerit, & is appellauerit,
 sit beneficium sequestratio. in clem. vni. de se-
 questrat. possess. nisi qui condemnatus est,
 prius per sententiam fuisset consecutus pos-
 sessionē. Nam quamuis postea contra eum
 dicta sit sententia, a qua appellauerit, non
 fieret sequestratio, ut ait dicta clementina,
 sed oporteret aliam expectare sententiam,
 ut notat Cardin. ad dictam clem. vnicam,
 & Ioan. Andr. ad Speculatorem. in tit. de
 sequestratione fructuum.
 m l. ab executione, 5. quorum appellat. non
 recipiant. lib. 7. C. tit. 6. l. fi. quib. ad libert.
 proclama. non licet. lib. 7. C. tit. 18.
 n ut liquet ex l. vni. de probib. sequestr. pecu-
 nia, lib. 4. C. tit. 4. ubi & appellatio pecunia

pertinet ad omnem rem, qua pecunia fun-
 ctionem seu estimationem accipere potest.
 ut & in l. 2. de constitu. pecun. C. l. pecunia
 verbum, de verb. signifi. comoditas autem
 possessionis magna est. §. comodum, de in-
 terdict. apud Iustin. ideo non erit ante sen-
 tentiam, vel pendente lite auferēda posses-
 sori. cā. volumus, 6. q. 1. c. 2. ut lite pēden-
 te nihil innouet. lib. 2. tit. 16. c. 1. de sequest.
 possessio. & fructuum. c. causam matrimo-
 nii, 16. de offic. deleg. lib. 1. tit. 29. Ab exe-
 cutione iudicium non debet incipere, sed a
 cognitione. l. 1. de execut. rei iud. C.

- o nam si pro possessore dicatur sententia, &
 appelletur, non sit sequestratio, vide decis.
 Rota, 390. incip. si feratur senten. in nouis.
 p c. fi. de sequestra. possess. ut & in aliis, l. Im-
 peratores, 21. §. fi. de appell. P. lib. 49. P. tit.
 1. cum simil. ibi not. l. si fideiusfor, §. fin. qui
 satisfda. cogant. lib. 2. P. tit. 8. Sic vergente
 marito ad inopiam, si is dotem sit dissipatu-
 rus, sequestratur dotalis res, l. si cū dotem,
 22. §. fin. vero. solut. matri. lib. 24. P. tit. 3.
 l. in rebus, de iure dot. C. Sic quoque lite
 pendente sit sequestratio aliquando. in ca.
 quoties post, 2. q. 6. c. quia res, 11. q. 1.
 q iuxta l. ab executione, 5. quorum appella.
 non recipiant. lib. 7. tit. 66. C. dict. canon.
 quoties post, 2. q. 6.
 r in c. ex transmissa, 8. & cap. literas, de resti.
 spolia. lib. 2. tit. 13.
 s c. cum locum, 14. de sponsalib. lib. 4. tit. 1.
 t ut mitius agatur cum contumace, ca. ex li-
 teris, de dolo & contumac.
 v l. aequissimum, de usufruct. in P. & ibi Bar.
 in l. fi. C. de edict. diui Adria. tollen.
 x Clem. vnic. de sequestra. possessio. ratio po-
 test colligi, ex l. vnic. C. de fideicom. viden-
 da regula cancellaria Romana, de trien-
 nali possessore.

C A P V T I I I I.

- 1 Qui deponant.
 2 Et sequestrant.

Deponimus ꝛ & per nos ipsos, & per il-
 los, quorū factō obligamur, ut per fer-

num, & cum qui bona fide nobis seruit. **a** A
deponit dominus, & non dominus rem a-
lienam, & utriusque datur actio depositi in
quantum cuiusque interest, **b** deponit a-
giturque filiusfamilias. **c**

2 Statuit & sequestrum iudex. **d**

SCHOLIA.

a l. 1. §. non solum depositi P.

b l. bona fides, l. 1. §. item si prado, eo. tit. de
pos. l. 1. §. item Pomponius, nanta campo. **B**
stularii, & c. P.

c l. Iulianus, 19. depositi. Pan. l. filiusfamilias,
de actio. Pandect.

d l. ei apud quem, §. fin. depositi. Pand.

CAPVT V.

De forma aut modo deponendi.

Deposito formam dant contrahen-
tes. **a** Rei interuentu tamen contrahi-
tur. **b** Ex eius autem substantia propria sine
pactis est, ut gratuito suscipiatur, c in gratia
dantis non accipientis, **d** & ut teneatur de-
positarius de dolo tantum, non etiam de
culpa, nisi de lato dolo proxima, e vel nisi
teneatur de alia, quod se deposito accipi-
endo obtulerit, vel aliquid pro custodia
acceperit, vel si pactus ita fuerit, vel mo-
ram comiserit restituendi, ex quibus quo-
que periculum casus fortuiti ad eum per-
tinet. **f** Datur interdum depositum æsti-
matum, interdum nulla æstimatione fa-
cta. **g** Accedit aliquando consideratio loci,
ubi depositum fit, ut si Ecclesie non perso-
næ commendetur. **h** Si in horreis publicis
aut priuatis, aut alibi deponatur, fit & de-
positum rei ipsa, & per epistolam.

SCHOLIA.

a l. 1. §. si conueniat, depositi P.

b l. 1. §. is quoque, de actio P. §. praterea, quib.
mod. re contrah. oblig.

c nam si merces interuenerit, transit in loca-
tionem.

d nam aliter esset mutuum, & ita si inuito
deponente, depositarius utatur deposito,
furti obligatur. l. 3. C. de deposito, l. si sac-

culum, eod. titu. P. l. qui furtum, de condi-
ctio. furti. P.

e l. contractus, de regul. iur. P. l. 1. C. de depo-
sit. l. 1. §. mandati, & §. fin. & l. quod Ner-
ua, de posi. P. dic. §. praterea, quib. mod. re
contrah. oblig.

f l. si. de deposito l. 1. C. eod. in u. l. 1. §. si quis
seruum, & §. si conueniat, eo. tit. P. Porro
leges seu conuentiones, que imponi possint
deposito, colliguntur, ueluti si conueniat ne
res deposita sicut nummi periculo eius qui
depositum suscepit l. 1. §. sape, depositi. P. l. 1.
C. eod. l. & Arifboni, manda. P. l. si ut cer-
to, §. nunc uidentum, commod. P. vel con-
tra, ut is penes quem depositum est, culpam
& periculum praestet, di. l. 1. C. de depositi.
Item ut depositarius post mortem reddat. l.

1. §. si deposuero, depositi. P. Item ut deposti-
tum, alibi quam ubi depositum fuerit, red-
datur. l. si in Asia, eo. tit. P. si abiens peregre
quis deponat, ut cum saluui redierit ei red-
datur. l. Publia, eo. P. Deponitur & plu-
ribus aliquares apud aliquem in solidum,
certa aliqua condicione restituendi vel cu-
stodiendi, l. proprie, depositi. P. Sic deposti-
tur homo, ut questio de eo habeatur, in l. si
hominem, depositi. P.

g l. si vir uxori, §. 2. de donati. inter virum &
uxorem lib. 24. P. tit. 1.

D **h** ut in c. 1. de deposito, distinguitur. memi-
nerunt & Iurisconsulti, de deposito facti
in ade sacra, ut in l. acceptam, C. de usur.
in l. ei apud quem, §. fin. depositi. P. l. au pra-
tor, de minorib. 25. annis, P. cum simil.

i ut in l. pignoribus, de pignora. actio. C.

k l. Quinius, depositi. P.

CAPVT VI.

E 1 De sequestrationis forma.

2 De violatione sequestri beneficii.

Sequestrantur res apud aliquem cōtro-
uersæ cum potestate eas vendendi, &
pretium conseruandi usq; in tempus quo
per sententiam dictum fuerit, cuius sit res, &
vel ut pendente controuersia fructus se-
questret

quester colligat & conseruet. *b* Interdū & A
sequestratio ita fit, vt ad sequestrū posses-
sio rei sequestratæ transeat, & priuentur
ea contententes. *c* Aliquando custodia
tantum sequestro datur, nec transfertur a
contendente possessore in eum possessio. *d*
lex interdū etiam sequestro datur, vt rem
depositam certo loco exhibeat. *e* forma &
praxis sequestrandi illa, vt iudex iubeat li-
tigantibus de sequestro conuenire, intra
certum tempus, quod si non fecerint tem- B
pore lapsō, ipse constituit. *f*

Si quis autem sequestrationem benefi-
cii Ecclesiastici legitime factam, impedi-
re, vel fructus sequestratos quoquo modo
præsumserit occupare, excommunicatio-
nis sententiam incurrit ipso facto, a qua,
nisi amore prius impedimento, & restitutis
prius occupatis fructibus, nullatenus ab-
soluitur. Et vltra, si ex litigantibus is sit, ni-
hilominus a iure si quod habeat in huius C
modi beneficio, vel ad ipsum forsitan cō-
petebat eidem, cadit. *g*

S C H O L I A.

- a* l. si quis adfirmauerit. §. 1. de dolo. P.
b l. imperatores. §. vlt. de appellatio. P.
c l. licet. §. si. depositi. P.
d l. interesse. de acquirenda possess. P.
e l. §. apud §. 1. depositi. P.
f l. in venditione. §. fin. de bonis auctoritat. D
iudic. possid. P. It. a sequestratio fit mandato
iudicis, vel ex eius mero, vt dicunt officio,
seu sine actione, nempe vt prohibeat liti-
gantes ad arma & pugnam venire. l. a-
quissimum, §. sed si inter duos. de usufruct.
Merum officium seu nobile, vocant in-
terpretes, quod sine proposita actione exer-
cetur, quod actioni nō seruit, hoc est, quod E
sine proposita actione exercetur, potest a-
re iudicis. Et mercenarium dicunt, quod
seruit actioni & petitioni litigantium, de
quibus nos, libro 47. Syntagmat. cap. 21.
numm. 10. Est & pratoria sequestratio,
que imperio meroque officio iudicis fit, an-
te cognitionem causæ, veluti contra conti-

maces, dum in odium illorum sit missio in
possessionem, l. a diuo Pio. §. si super rebus,
de re iudica. P. fit & sequestratio officio iu-
dicis mercenario, quod de re statuit iuxta
naturam actionis proposita, potissimum,
vt per sequestrum onus quod rei contentio-
sa incumbit, explicetur pendente lite, quem-
admodum, si beneficiatus nolit seruire be-
nificio, iudex statuit sequestrationem fru-
ctuum beneficii, vt ex fructibus ei inser-
uiatur, non obstante etiam appellatione,
cap. peruenit ad nos, de appellat. vt & in l.
3. quibus ad libertat. proclama. non licet,
C. Sequestrat etiam iudex propter rei
controuerse abusum, cap. peruenit. §. fin
autem, de appellat. vel si sequester ipse, pe-
tat alii dari sequestrum. l. §. apud quem,
§. si velit. depositi. P.

g in Clem. vnic. de sequestra. possess. vbi hec
omnia.

CAPVT VII.

Apud quem deponi & sequestrari
possit.

D Eponi res potest apud omnes, qui ob-
ligari possunt, nisi expresse sit prohi-
bitū, veluti si deponatur penes pupillum,
qui obligari non potest deposito, nisi in
quantum factus locupletior sit, a nec de-
ponatur apud seruum. *b* Sic nec constitui-
tur sequester alter ex litigantibus, cum se-
questratio fiat apud alterum, ad compe-
scendas de re pugnans. *c* Potest tamen in-
terdum dari alicui ex litigantibus fiducia-
ria possessio rei litigiosæ, quam vocat vindic-
tias, vel recredientiam, seu momenta-
neam possessionē, donec plenius de causæ
meritis cognitū fuerit. *d* Sequester etiam
debet esse soluendo, & idoneus, habita ra-
tione quantitatis & qualitatis rei seque-
strandæ. *e* Erit tamen officium sequestri
voluntariū, vt non possit compelli seque-
strationē subire, nisi forsitan ex aliqua cau-
sa per iudicem.

S C H O L I A.

- a* l. 1. §. an in pupillum, depositi. P.

- b l. 1. §. si apud seruum, deposit. P.
 c l. sequester. de verbo. signifi. l. aequissimum, de usufruct. P.
 d l. vnic. C. de momentan. possess. appell. fiduciaria autem possessio dicitur. quia ea lege & conditione conceditur, ut res qua conceditur teneatur ab eo interim pendente lite, tantum sub manu curia vel regis, cum cautione de ea reddenda, si postea ita dictum fuerit, eadem ratione, qua fideicommissarius haeres, fiduciarius dicitur grauatus de restituenda possessa hereditate, in l. secus ad senatusconsultum Trebell. datur & interdum possessio rei contentiosa, rei seruanda causa, vel per interdictum, vel alio modo, sed extra sequestri naturam, vide Budeum ad l. 2. §. & cum placuisset, de origine iuris, in annotationibus prioribus in pandectas, dum agit de vindictis.
 e l. litibus de agricolis & censibus lib. 11. C.
 f Sicque cogit sequestrum, dummodo is nihil de suo impendat. Bartol. ad l. litibus, de agrico. & censibus. per l. final. circa medium, de bonis auctoritat. iudic. possid. l. fin. de requir. reis.

CAPVT VIII.

- 1 Causa & effectus depositi actio directa.
- 2 Contraria.
- 3 Praescriptis verbis.
- 4 Sequestraria.
- 5 Privilegium deponentis contra creditores.
- 6 Actio in nautas, caupones, stabularios.

Depositum fit, vel urgente necessitate, puta belli, tumultus, incendii, vel ex voluntate libera. *a* Deponendo quemadmodum commodando dominium rei non amittimus. *b* quare possumus pro voluntate depositum reuocare. *c* Attamen sequestrum iudicis auctoritate constitutum, non nisi cum iudicis auctoritate reuocatur. *d* Repetenti non potest a depositario sine perfidia crimine, obici retentio, vel per viam compensationis cum alio liquido debito faciendas, vel cum alio deposito. *e* Ideo datur actio directa depositi depo-

A nenti, *f* & bonorum possessoribus ceterisque eius successoribus, *g* & domino pro seruo deponente, *h* furi & praedoni deponentibus, *i* non tantum pro re deposita repetenda, sed etiam pro deterioratione relaracienda, *k* proque dolo interitu interueniente, *l* veruntamen in condemnatione, cum deponens elegit fidem depositarii, nec depositum ei redditur, contentus esse debet simpli: cum vero instante necessitate deponit, tumultus, incendii, ruinae naufragiue causa, in heredem depositarii actio est in sumtum pro hereditaria parte, & intra annum quoque: in ipsum vero depositarium, & in solidum, & in duplum, & in perpetuum. *m*

Contraria porro *n* depositi actione, *o* depositarius repetit sumtus factos pro re deposita conferuanda *p* vel reddenda. *p*

C Is vero, *q* qui sponsonis causa victori *r* deposita non vult restituere, praescriptis verbis actione conueniri potest. *q*

In sequestrum etiam *s* actio sequestraria *t* competit, & *u* ei datur quoque contraria.

Praefertur autem *v* ceteris creditoribus *x* depositarii, qui rem depositam repetit, si vfuras ex deposito non accipiat. Et si plures deponentes concurrant, praefertur inter illos diligenter. *y*

D Nautae caupones *z* stabularii quod cuiusque saluum fore acceperint, nisi restituant, & sine damno, in eos iudicium datur, *z* nisi rato, vel vi maiore damnum datum sit. *z*

SCHOLIA.

a in l. 1. §. 1. & seq. ubi ratio, deposit. P. est necessitatis depositum, quod fit ad impediendum cursum usurarum, l. acceptam. 9. C. de usur. l. ob signatione, 9. de solutio C. habet & sequestratio necessitatem, ne ad arma veniatur, l. aequissimum, de usufruct. & ad conseruationem rerum, ut ante diximus.

b l. si seruus depositus, 22. de noxali action. lib. 9. P. titul. 4. l. licet. 7. §. final. depositi, ubi

- ubi & possessio remanet penes deponentem, A
nisi sequestratio fiat voluntaria. Sit tamen
depositarius litus aestimatione dānatus sit,
res deposita eius efficitur, l. si fideiussor. 30.
depos. P. potest & minoris aestimari quā
sit depositum donationis causa, etiam in-
ter coniuges, l. si vir uxori, de renouatio.
inter vir. & uxor. P.
- c cap. final. de deposito. l. 1. §. est autem, depo-
sit. P. etiam si dictum sit, ut post mortē re-
stituatur. Potest enim mutari voluntas, B
dict. l. 1. §. penultim. deposit. P. ita enim
custodiendum ut reddendum depositum
datur l. proprie, eod. tit. P.
- d l. ei apud quem depositum, 1. §. in seque-
strum, & §. si velut, deposi.
- e cap. fin. deposit. l. si quis vel pecunias. C. eo.
titul. l. fin. §. excepta. C. de compensati-
onibus. depositum inficiatus conuictus & da-
mnatus, infamis est. l. qui depositum, C.
depos. quia improbe facit. l. desiderium. C.
eod. tit. videl. si quis inficiatus, 13.
depos. P.
- f l. Lucius, 24. deposit. P. l. 1. §. 15. quoque,
de actio. P. §. prater ea. quibus mod. re con-
trah. oblig.
- g l. 1. §. hac actio, & l. Publia Menia, 26.
depos.
- h l. 1. §. si seruus meus, §. non solum, §. si duo-
rum, depos. P.
- i l. 1. §. si prado. l. bona fides, 31. deposit. ubi D
distinctio adhibetur.
- k l. 1. §. si res deposita, deposit. P. pro quo datur
aliquando & actio legis Aquilia. l. qui ta-
bulas, 42. ad legem Aquil. lib. 9. P. tit. 2.
- l cap. fin. de deposit. l. 1. §. si vestimenta. §.
quia autem, §. non tantum, §. si rem deposti-
tam, l. si is apud quem. 16. & l. si sine dolo
malo, 20. deposi. l. non tenetur enim de cul-
pa leui. nec de causa fortuita. l. 1. C. de de-
positi. nec etiam si furto subtrahatur sine E
dolo suo. l. sed his, apud quem, de obligatio.
qua ex delicto nascitur. l. eū qui, §. is autem,
de furi. P. §. prater ea. quibus mod. re con-
trah. oblig. apud Iustinian. Nisi aliter con-
uenitum sit, aut depositarius se deposito ob-
tulerit. Idem dicendum de casibus fortui-
tis, ut non teneatur de iisdem depositarius,
nisi aliter conuenitum sit in deposito. l. 1. §. con-
uenit, deposit. P. ca. fin. eod. Tenetur etiam
depositarius de leui culpa & interitum, si
moram commiserit in restituendo deposti-
to. l. si in Asia. §. fin. depos. P. alioquin suffi-
citur depositarium, adhibere depositis rebus
iudicalem diligentiam, quam suis adhibet, l.
quod Nerua. 3. deposit. Et ultra qui mo-
ram commisit in reddendis pecuniis depo-
sitis, vel qui illis usus est, tenetur ad usuras.
l. die sponsaliorum, 25. depos.
- m l. 1. §. hac autem separatio, & l. de eo quod
tumultus, 18. depos.
- n l. ei apud quem, depos. P.
- o l. actione, depos. 23. depos. P.
- p l. si in Asia 12. depos. P.
- q l. si rem tibi, 18. §. fin. de prescript. verb. P.
lib. 19. tit. 5. vide exemplū apud Plinium,
lib. 9. c. 35. l. 3. de aleatorib. P.
- r l. ei apud quem, & l. si in Asia. §. cum seque-
stro, depos. P.
- s l. si hominem, 7. §. final. & l. quod privile-
gium, depos. P. l. inter eos 19. de re iudic. P.
lib. 42. tit. 1.
- t l. 1. nauia, cauponos, stabularii, ut recepta
restituunt. lib. 4. P. tit. 9. nempe cognitio
deposita penes se, actione in factum resti-
tuere, libro tertio. eod. tit. Recepti autem
custodiam rerum inuectarum in nauem
nauia, ex eo ipso quod inuectae sunt, & fa-
ctum praestat non solum nauarum, sed et-
iam vectorum, l. 1. §. 1. eod. tit. nauia, cau-
po. stab. P. sicut & caupo viatorum. l. 2.
eo. nisi pradixerit, ut quisque res suas cu-
stodiat, neque se damnum praesturum, &
ei consenserint vectores, & hospites, l. debet
7. eo. tit. Rursus ex quasi maleficio exerci-
tor nautis, & caupo de furto facto rei depo-
sita in caupona vel navi per alios, quam
pra se tenentur, l. si quis absentis negotii,
5. §. item exercitor nauis, de action. in P.
§. final. de obligatio. qua ex quasi delicto
nascitur. l. de exercit. act. lib. 14. P. tit. 1. v-
bitatio datur & furi actio aduersus nauis.

tas. l. 1. furti aduersus nautas est. lib. 47. P. A
tit. 5. l. 7. §. hac actio, nauta caup. stabula.
P. si in caupona furtum factum sit hosti,
datur actio aduersus caupona dominum
pro re surrepta, eaque in duplum eodem. at
negante domino res inuectas, tenetur qui
diuertit probare illatas, sed si reddatur ci-
sta aperta qua clausa deposita sit, stabi-
tur iuramento hospiti recepti, vide Iu-
lium Clarum. libro quinto, Sententia-
rum. §. 6.

l. 3. §. at hoc edicto. & l. 5. §. inde Labeo,
nauta caupon. P.

DE PIGNORIBVS.

TITVLVS IX.

CAPVT I.

Continuatio, & quid pignus & hy-
potheca.

EX numero contractuum re contracto-
rum, erit etiam pignus. *a* Siquidē cre-
ditor qui a debitore suo pignus accipit, re
obligatur. Nā ipse de ea re quā accepit re-
stituēdam tenetur actio ne pignoratitia. *b*
Quod pertinet ad effectum, pignus & hy-
potheca nominis sono differunt, in reli-
quis fere cōueniunt. *c* Etymon pignoris a
pugno est, vnde proprie pignus rerū mo-
biliū manu datarū dicitur. *d* Immobilem
vero, hypotheca: dū res traduntur credi-
tori, sed supponuntur ad cautionem obli-
gationis eius. *e* Quare & pignus traditio-
ne, hypotheca, nuda conuentione, consti-
tuitur. *f* Potest & nihilominus pignus nu-
da conuentione rei immobilis obligatio-
ni subiici, *g* quemadmodum cōtra fit ple-
rumque, ut res immobiles hypothecē sup-
posita, transeant in detentionem seu pos-
sessionem corporalem creditoris, ita prom-
iscue pignoris & hypothecae nomine vt-
timur. *i* Pignus itaque vel hypotheca, est
rei obligatio accessoria, pro maiori cau-
tione & securitate rei debitae exsoluen-
da. *m*

SCHOLIA.

- a* de pignoribus tractatur libro tertio de-
creta. tit. 21. libr. 20. P. tit. 1. libro octauo.
C. tit. 14. libr. 25. Ecloga Basilicorum, tit.
1. Apud Constantinum Armenopolitum
libr. 3. tit. 5. Iulium Paulum, libro se-
cundo receptor. sententia. tit. 5. & de pi-
gnoratitia actio. libr. 1. P. tit. 7. libr. 4.
C. tit. 24. tit. qui potiores in pignore ha-
beantur. libr. 20. P. tit. 4. & libr. 8. C.
tit. 8. libr. 25. Ecloga Basilicorum. tit. 5.
His adde titulos, de quibus causis pign. vel
hypothec. tacite contrahatur. libr. 20. P. ti-
tul. 2. & libr. 8. C. tit. 15. Ecloga Basili-
corum, libr. 25. tit. 3. Quae res pignori vel
hypotheca data obligari non possunt, libr.
20. P. tit. 3. libr. 8. C. tit. 21. Si aliena res
pignori data sit, libr. 8. C. tit. 16. Si commu-
nis res pignori data sit, libr. 8. C. tit. 2. Si pi-
gnus pignori datum sit, libr. 8. C. tit. 24. de
distractioe pignorum, libr. 20. P. tit. 5.
libr. 8. C. tit. 18. libr. 25. Ecloga Basili-
corum. tit. 7. quibus modis pignor. vel hypo-
thec. soluitur. libr. 20. P. tit. 6. de remissio-
ne pignoris, libr. 8. C. tit. 26. de luitioe
pignoris, libr. 8. C. tit. 31. libr. 25. Basili-
corum, tit. 8.
- b* l. 1. §. creditor, de actio. P. §. creditor quo-
que, quib. mod. re contrah. oblig.
- c* l. res hypotheca, §. fin. de pignorib. P. gagi-
riam vocat, c. 1. de fendis, libr. 3. tit. 20.
- d* l. plebs, 237. §. pignus, de verborum signi-
ficatione.
- e* l. si rem alienam, 8. §. non tantum, de pi-
gnorati. actio. libr. 13. P. tit. 7. hypotheca,
a verbo giero ἵπνον ἔχει, quod est simpli-
ter supponere.
- f* §. inter pignus, de actio.
- g* l. 1. de pignora. act. P. ibi, pignus contra-
hitur non solum rei traditione, sed et-
iam nuda conuentione, et si non tradi-
tū est. Quare ex pacto, de pignore, na-
scitur iure honorario actio. l. si tibi de-
cem, 17. §. de pign. de pact. libr. 2. P. tit. 14.
Sic etiam contrahitur hypotheca per pa-
ctum conuentum, iul. 4. de pignor. P.

b Et